

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ในหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 4 แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษาและวัฒนธรรม มาตรา 80 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษาและวัฒนธรรม (3) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. ม.ป.ป. : 3)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้ความสำคัญกับเด็กก่อนประถมศึกษาค่อนข้างมากจะเห็นได้จากมีหลายมาตราที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กก่อนประถมศึกษา เช่น มาตรา 13(1) กำหนดให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์การสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล มาตรา 14(1) บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบัน-สังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์สนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรม-เลี้ยงดู บุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ รัฐมีบทบาทโดยตรงหรือมีส่วนร่วมและส่งเสริมให้ทุกส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กก่อนประถมศึกษาให้ทั่วถึง มีคุณภาพ และได้มาตรฐานเท่าเทียมกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 14)

การศึกษาปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างจริงจัง เมื่อปี พ.ศ. 2536 ซึ่งขณะนั้นเรียกตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ว่าการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อให้การศึกษาในระดับนี้มีมาตรฐานเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้มอบหมายให้กรมวิชาการจัดทำแนวการจัดประสบการณ์และพัฒนาเป็นหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 และประกาศให้โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กระดับก่อนประถมศึกษาทั่วประเทศใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2541 เป็นต้นไป ต่อมาปี พ.ศ. 2544 กระทรวงศึกษาธิการ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษาขึ้น เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช

2544 คณะกรรมการชุดดังกล่าวได้ประชุมพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร ก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 ได้ร่างหลักสูตรก่อนประถมศึกษาฉบับปรับปรุงและนำเสนอเข้าที่ประชุมรับฟังความคิดเห็น ซึ่งผู้เข้าประชุมมีทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ประชาชนทั่วไปตลอดจนพ่อแม่และผู้ปกครอง มีมติที่ประชุมให้เปลี่ยนชื่อหลักสูตรก่อนประถมศึกษาเป็นหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ที่มุ่งส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : คำนำ)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่ง หรือทุกระดับ ตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในและกำหนดให้มีพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และได้ออกประกาศใช้แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งตามแผนดังกล่าว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา ทั้งการจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบจากหน่วยงานต่างๆภายในปี 2553 เป็นต้นไป ตามความพร้อมและความเหมาะสมของท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2546 : 3)

มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ปรับปรุงเนื้อหา หลักเกณฑ์ให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการ รวมทั้งอำนาจหน้าที่ตามบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีความเหมาะสมและเป็นปัจจุบันเพื่อรองรับนวัตกรรมต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปอย่างมีระบบ มีมาตรฐานและมีคุณภาพตามหลักวิชาการสอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2551 และเป็นการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ซึ่งรัฐบาลมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยคณะรัฐมนตรีในคราวประชุม เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2552 มีมติเห็นชอบข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าวตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอแล้ว (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2553 : คำนำ)

จากสภาพการจัดการศึกษาที่ผ่านมาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจุดแข็งด้านทรัพยากรในการจัดการศึกษา กล่าวคือ มีรายได้และทรัพยากรทางการบริหารค่อนข้างเพียงพอต่อการจัดการศึกษาและมีความเป็นอิสระ คล่องตัวในการบริหารจัดการแต่จุดอ่อนด้านบุคลากร กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการศึกษา (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2551 : 2)

จากผลการประเมินมาตรฐานการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองกุ้ง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า มีครูผู้ดูแลเด็ก ร้อยละ 60 ที่มีคุณลักษณะต่ำกว่าเกณฑ์ การพิจารณาตามมาตรฐานที่ 2 คือ ปัญหาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ รวมทั้งกระบวนการสอนของครูผู้ดูแลเด็ก ขาดการวางแผนการจัดกิจกรรมที่ดี ไม่ได้จัดทำแผนการจัดประสบการณ์อย่างเป็นระบบ ไม่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ส่งผลให้กิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไม่น่าสนุก ไม่สร้างความสนใจ ทำให้เด็กเบื่อหน่ายการเรียน หรือมีความ

สนใจในการร่วมกิจกรรมน้อย เพราะไม่ได้จัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่นและผ่านสื่อวัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมที่เน้นให้เด็กเกิดทักษะการเรียนรู้ คุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต เหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติทุกขั้นตอนจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้พัฒนาการของเด็กทั้ง 4 ด้าน ไม่ได้ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร อีกทั้งครูผู้ดูแลเด็กไม่ได้รับการนิเทศ การฝึกอบรมที่ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จึงทำให้ไม่มีเทคนิคการบูรณาการหรือวิธีคิดที่ดีพอสำหรับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ดังนั้น ครูจึงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ครูไม่ได้มีหน้าที่เพียงแค่สอนอย่างเดียว แต่ครูจะมีหน้าที่ในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับเด็กหรือผู้เรียน และการที่จะให้ครูเป็นนักวางแผนและนักคิดที่ดีนั้น จะเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รู้ทันข่าวสารใหม่ๆ และทันสมัยอยู่เสมอ รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อสารสนเทศสมัยใหม่ตลอดจนติดตามความเคลื่อนไหว ทางการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ปรับตัวเข้ากับกระแสสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างชาญฉลาด เพื่อเตรียมพัฒนาเด็กให้เจริญเต็มตามศักยภาพ ครูจึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนา เพราะภารกิจหลักในการปฏิบัติการสอนนั้น ยังคงเป็นครูเป็นปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษา การจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยนั้น ประสบการณ์ที่จัดต้องสนองต่อการพัฒนาการของเด็กทั้ง 4 ด้าน และกิจกรรมที่จะจัด ประสบการณ์ให้กับเด็กนั้น ก็ต้องบูรณาการให้ครอบคลุมกิจกรรมหลัก ทั้ง 6 กิจกรรม ซึ่งกิจกรรมนั้นต้องเป็นกิจกรรมที่เราความสนใจ ช่วยให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนาน และมีความสุขในการร่วมกิจกรรม การที่จะจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ครูจะต้องวางแผนการจัดประสบการณ์อย่างเป็นระบบ มีการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ให้มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างแท้จริง (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง, 2556 : 3-4)

ผู้วิจัยในฐานะนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแควดำ จังหวัดมหาสารคาม มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับองค์การบริหารส่วนตำบล ชุมชน หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง บริหารจัดการให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดให้มีคุณภาพ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เห็นปัญหาในการดำเนินการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ซึ่งในการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมให้กับเด็กมากที่สุดคือ บุคลากรครู ที่จะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจรวมถึงเทคนิคและวิธีการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่เด็ก ให้เกิดคุณภาพและได้มาตรฐานมากที่สุด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อันศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองกุง ให้เกิดความรู้ ความชำนาญ และมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อันศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและวิธีการที่เหมาะสมกับวัย อันจะส่งผลให้เด็กเกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้าน และเพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กที่จะเข้าเรียนต่อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อีกทั้งเป็น

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ้ง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคามเป็นอย่างไร
2. จะพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ้ง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ้ง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ้ง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตการวิจัย

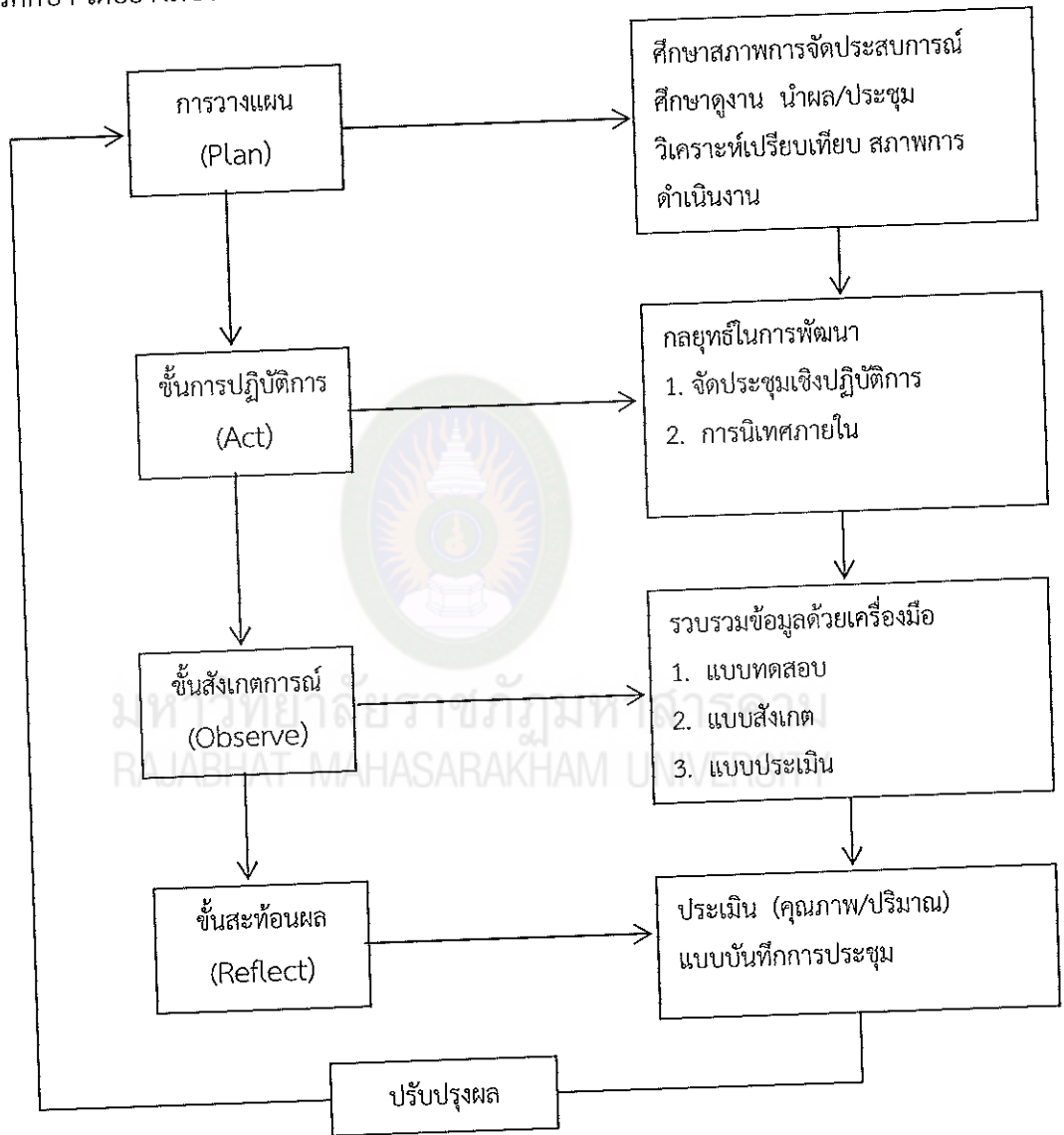
การวิจัยครั้งนี้ จะมุ่งศึกษาเพื่อพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ้ง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย
  - 1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย (Research Participants) จำนวน 9 คน ประกอบด้วย
    - 1.1.1 ครูผู้ดูแลเด็กเล็ก จำนวน 4 คน
    - 1.1.2 ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 5 คน
  - 1.2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม จำนวน 5 คน
    - 1.2.1. มูลเพิ่มเติม จำนวน 5 คน
    - 1.2.2 คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ้ง จำนวน 4 คน ดังนี้
      - 1) นายกองการบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน
      - 2) รองนายกองการบริหารส่วนตำบลหนองกุ้ง จำนวน 2 คน
      - 3) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ้ง จำนวน 1 คน

2. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบเนื้อหาโดยใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 สำหรับการพัฒนาผู้ดูแลเด็ก ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษา

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาผู้ดูแลเด็กให้สามารถจัด
 ประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัยตามกิจกรรมประจำวัน 6 กิจกรรม (กรมส่งเสริมการ
 ปกครองท้องถิ่น. 2550 ก : 43-49) ได้แก่ 1) กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ 2) กิจกรรมเสริม
 ประสบการณ์ 3) กิจกรรมสร้างสรรค์ 4) กิจกรรมกลางแจ้ง 5) กิจกรรมเสรี 6) กิจกรรมเกม
 การศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดกรอบเนื้อหาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
 พุทธศักราช 2546 ตามกิจกรรมประจำวัน 6 กิจกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2547 : 23)

2.1 กรอบในการพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มี 3 ด้าน ดังนี้

2.1.1 ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

2.1.2 ครูผู้ดูแลเด็กสามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

2.1.3 ครูผู้ดูแลเด็กสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้ตามแผน

2.2 กรอบเนื้อหา การวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดกรอบเนื้อหาตามหลักสูตรการศึกษา
ปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ตามกิจกรรมประจำวัน 6 กิจกรรม ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ.
2547 : 50-58)

2.2.1 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

2.2.2 กิจกรรมสร้างสรรค์

2.2.3 กิจกรรมเสรี

2.2.4 กิจกรรมเสริมประสบการณ์

2.2.5 กิจกรรมกลางแจ้ง

2.2.6 กิจกรรมเกมการศึกษา

2.3 กลยุทธ์ในการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย 3
กลยุทธ์

2.3.1 การประชุมปฏิบัติการ

2.3.2 การนิเทศภายใน

2.3.3 การศึกษาดูงาน

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action
Research) ตามแนวคิดเคมมิสและแม็กแท็กการ์ท (Kemmis and McTaggart, 1988 : 11-18)
โดยดำเนินการเป็น 2 วนรอบ (Spiral) แต่ละวงรอบประกอบด้วย

3.1 การวางแผน (Planning)

3.2 การปฏิบัติ (Action)

3.3 การสังเกต (Observation)

3.4 การสะท้อนผล (Reflection)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนา หมายถึง วิธีการที่สามารถแก้ไขปัญหาและส่งเสริมให้บุคคลมีความรู้
ความสามารในการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลดีคุณภาพโดยรวม
2. บุคลากร หมายถึง ครูผู้ดูแลเด็กที่ทำหน้าที่ในการดูแล ส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับ
เด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง
3. ครูผู้ดูแลเด็ก หมายถึงผู้ทำหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนพร้อมกับดูแล
ช่วยเหลือเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ศูนย์บริการที่ให้ความช่วยเหลือดูแลและพัฒนาเด็ก
เสมือนสถานศึกษาสำหรับเด็กที่มี อายุ 2-5 ปี

5. การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงานพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก ซึ่งเป็นบุคลากรผู้สอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม ให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถจัดทำแผนการและจัดประสบการณ์เรียนรู้ระดับปฐมวัย เพื่อให้ได้ผลตามที่หน่วยงานต้องการ หรือให้ได้ผลงานที่ดีขึ้นกว่าเดิม และนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. การจัดประสบการณ์เรียนรู้ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้แก่เด็กอายุ 2-5 ปี มีโอกาสได้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้จะไม่จัดเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปแบบของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งยึดกรอบการจัดกิจกรรมประจำวัน 6 กิจกรรม ประกอบด้วย

6.1 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ หมายถึง การเล่นตามมูมต่างๆ เช่น มูมบ้าน มูมบล็อก ตัวต่อตามจินตนาการ เป็นต้น

6.2 กิจกรรมสร้างสรรค์ หมายถึง กิจกรรมที่จัดให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ

6.3 กิจกรรมกลางแจ้ง หมายถึง กิจกรรมที่จัดให้เด็กได้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียน เพื่อออกกำลังกายเคลื่อนไหวร่างกายและแสดงออกอย่างอิสระ

6.4 กิจกรรมเสริมประสบการณ์ หมายถึง กิจกรรมที่เน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฝึกการทำงานและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่

6.5 กิจกรรมเสรี หมายถึง กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นอิสระตามมูมเล่นหรือมูมประสบการณ์

6.6 กิจกรรมเกมการศึกษา หมายถึง เกมที่ช่วยพัฒนาสติปัญญาของเด็กมีกฎเกณฑ์กติกาต่างๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้

7. กลยุทธ์ในการพัฒนา หมายถึง วิธีการหรือกลยุทธ์ในการดำเนินพัฒนาให้ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ซึ่งจะใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา ดังนี้

7.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง วิธีการหรือกลยุทธ์ในการดำเนินการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก ด้วยวิธีการเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับหลักและทฤษฎีในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย รวมทั้งสร้างสื่อการสอน เพื่อพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี และมีความรู้ความเข้าใจ มีความสามารถในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ได้และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.2 การนิเทศ หมายถึง การให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้ทราบถึงเทคนิคและวิธีการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กในชั้นเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของเด็กปฐมวัย

7.3 การศึกษาดูงาน หมายถึง วิธีการหรือกลยุทธ์ในการดำเนินการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก ด้วยวิธีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดกิจกรรมด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจ สร้างแรงกระตุ้นเพื่อการพัฒนาตนเอง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ครูผู้ดูแลเด็กเล็กมีความรู้ มีความเข้าใจและสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยได้อย่างมีคุณภาพ
2. เด็กเล็กเมื่อได้รับการพัฒนา จากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กแล้วจะมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
3. ข้อมูลจากงานวิจัยนี้ ครูหรือผู้สนใจสามารถนำไปปรับใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่เด็กเล็กได้เป็นอย่างดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY